

AUDYT KRAJOBRAZOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

KRAJOBRAZ PRIORYTETOWY

CHARAKTERYSTYKA KRAJOBRAZU

Nazwa krajobrazu: Dolina Liswarty - Panoszków

Kod krajobrazu: 24-341.22-007

Położenie administracyjne: Gmina Ciasna, Powiat lubliniecki; Gmina
Przystajń, Powiat kłobucki

Katowice, Warszawa
2025

Projekt realizowany na zlecenie
Województwa Śląskiego
(Umowa CRU WSL nr 1462/GN/2021)

Wykonawca prac:

Konsorcjum w składzie

Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska
(Lider Konsorcjum)

UNIwersytet ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Uniwersytet Śląski w Katowicach
(Partner Konsorcjum)

SZKOŁA GŁÓWNA
GOSPODARSTWA
WIEJSKIEGO

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie
(Partner Konsorcjum)

Akademia Śląska (dawniej Wyższa Szkoła Techniczna)
w Katowicach
(Partner Konsorcjum)

Kierownik naukowy Audytu:

dr hab. Urszula Myga-Piątek, prof. UŚ – Uniwersytet Śląski w Katowicach

fot. okładka:

Klasyczny krajobraz wiejski z XIX w. drewnianym młynem i stawem na Liswarcie w okolicach osady Kluczno (fot. Jakub Botwina)

1 METRYCZKA OGÓLNA KRAJOBRAZU

Nazwa Krajobrazu	Dolina Liswarty - Panoszów
ID	645
Kod krajobrazu	24-341.22-007
Typ, podtyp krajobrazu	6c - Z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących małe pola
Typ rzeźby terenu*	G - Krajobrazy dolin
Kod mezoregionu*	341.22
Nazwa mezoregionu*	Obniżenie Liswarty
Typ krajobrazu naturalnego*	Wyzyn i Niskich Gór; Dolin i Obniżeń
Nazwa krajobrazu naturalnego*	Krzemianowe i glinokrzemianowe - erozyjne: pojedynczych wzniesień; Zalewowych den dolin - akumulacyjne: Równin zalewowych w terenach nizinnych i wyżynnych
Kod podokręgu geobotanicznego*	C.2.2.e
Nazwa podokręgu geobotanicznego*	Olesko-Myszkowski
Typ krajobrazu roślinności potencjalnej*	5
Nazwa krajobrazu roślinności potencjalnej*	Niżowy łąg jesionowo-olszowy
Kod regionu historyczno-kulturowego*	II.A.24; I.E.3
Nazwa regionu historyczno-kulturowego*	Jura Krakowsko-Częstochowska – część północna; Leśny region między Olesnem a Lublincem
Położenie administracyjne	Gmina Ciasna, Powiat lubliniecki; Gmina Przystajń, Powiat kłobucki
Powierzchnia (ha)	790,64

*podano dla jednostki dominującej

2 CHARAKTERYSTYKA KRAJOBRAZU

Krajobraz priorytetowy - wiejski, z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących małe pola w rejonie Panoszowa.

Krajobraz wskazany jako priorytetowy w wyniku:

- zastosowania algorytmu w zakresie kryterium unikatowości ze względu na zidentyfikowane stanowisko archeologiczne, dawne wyrobiska w Panoszowie oraz młyn wodny w Klucznie;
- oceny eksperckiej z kryterium ważności ze względu na zachowanie charakterystycznego układu pól krajobrazu dolin rzecznych oraz obiekty kulturowe w Panoszowie.

3 WALORY KRAJOBRAZOWE

Walory przyrodnicze

Obszar kluczowych dla zachowania walorów przyrodniczo-krajobrazowych dolin rzecznych PK "Lasy nad Górną Liswartą" – doliny Liswarty i Potoku Jeżowskiego. Istotna część nieleśnego korytarza ekologicznego scalającego strukturę systemu ekologicznego parku.

Walory kulturowe

Dobrze zachowany krajobraz rolny dolin rzecznych z przewagą małych pól, z licznymi zadrzewieniami oraz obiektami zabytkowymi hydrotechnicznymi i– kompleks zabudowy młyna wodnego w Klucznie, parki, pałac i dwór w Panoszowie

Fizjonomia krajobrazu

Liczne wnętrza krajobrazowe wydzielane przez liniowe zadrzewienia wzdłuż rzek. Obecne dominanty pozytywne w postaci dworu, pałacu i pojedynczych dużych drzew. Ciągi widokowe na dolinę Potoku Jeżowskiego i pola uprawne oraz zabudowę Panoszowa. Dwór przesłonięty negatywnym elementem - fermą znajdującą się na przedpolu widokowym. Cenny punkt widokowy na moście nad Liswartą. Przez obszar przebiega niebieski, turystyczny Szlak Józefa Lompy.

4 DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

ZDJĘCIE NR 1

Liswarta między Panoszowem i Ługami-Radłami (fot. Krzysztof Badora)

ZDJĘCIE NR 2

Dwór w Panoszowie (fot. Jakub Botwina)

ZDJĘCIE NR 3

Mozaikowy układ gruntów ornych i płątów lasów; widok między ulicą Młyńską a Łąkową w części wschodniej Panoszowa (fot. Jakub Botwina)

ZDJĘCIE NR 4

Mozaikowy układ pól z niewielkimi płątami lasów okolicach ulicy Młyńskiej (fot. Jakub Botwina)

ZDJĘCIE NR 5

Widok na południe między ulicą Młyńską a 1 Maja w miejscowości Panoszów (fot. Jakub Botwina)

5 DOKUMENTACJA KARTOGRAFICZNA

POŁOŻENIE KRAJOBRAZU PRIORYTETOWEGO

